

ANYKŠTA

<http://www.anyksta.lt>

LAIKRAŠTIS ANYKŠČIŲ KRAŠTO VISUOMENEI 99/9082

Rajone daugėja sergančių tuberkulioze

2 psl.

Dėl ambicijų ir asmeninių interesų Anykščių valdžioje - krizė

Juozas RATAUTAS, Pasaulio anykštėnų bendrijos Anykščių kolegijos narys: „Nepritarčiau tiems, kurie sako - ai, supanikavo, pakėlė maištą tingintys dirbti arba meras čia ne prieko“...

3 psl.

Atokų kaimą garsina muziejus

Nerijus Galvonas kuriasi kaime, nors dirba sostinėje.

5 psl.

Šiuo pinys

Paroda. Gruodžio 15 d. (ketvirtadienį) 17:30 val. Anykščių koplyčioje – Pasaulio anykštėnų kūrybos centre atidaroma teatro ir kino dailininkės, kostiumų kūrėjos Gražinos Konstančios Remeikaitės paroda „KOSTIUMAS“ iš Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus rinkinių. Koncertuos Natalija Katilienė (sopranas), Miglė Žaliukaitė (mecosopranas), Eglė Perkumaitė (fortepijonas). Renginys nemokamas.

Konkursai. Karas karu, bet pietūs - pagal grafiką. Šiandien ir rytoj Anykščių savivaldybės administracijoje vyks konkursai Bendrojo ir ūkio skyriaus darbuotojų pareigoms užimti. Viename iš konkursų bus renkamas vyresnysis, kitame - vyriausiasis šio skyriaus specialistas. Konkurso komisijos darbe dalyvaus ir savivaldybės administracijos direktorė Veneta Veršulytė.

Teisės. VĮ „Regitra“ policijai pranešė, kad 1962 metais gimęs Andrioniškio seniūnijos Pasmodų kaimo gyventojas pageidavo pasikeisti vairuotojo pažymėjimą, kuris galimai suklastotas. Vyras po apklausos paleistas. Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Mokslai. Trečiadienį rajono meras Kęstutis Tubis skirs mokslams. Savivaldybė skelbia, kad K. Tubis dalyvaus mokymuose „Darbas su elektroniniais dokumentais“.

Pilis. Ketvirtadienį Anykščių rajono savivaldybėje vyks pasitarimas dėl medinės pilies, kuri statoma ant Šeimyniškių piliakalnio, įveiklinimo.

Pasakojimai. Nuo ateinančio šeštadienio iki Trijų Karalių kasdien prie Anykščių miesto kalėdinės eglės skambės Anykščių krašto pasakojimų įrašai.

Protai. Šeštadienį Druskininkuose vyko žaidimo „Auksinis protas“ finalinis turnyras. Finale varžėsi 35-ies geriausių Lietuvos komandos. Į jį pateko vienintelė anykštėnų komanda - liberalų „Nikė“. Finale „Nikė“ užėmė 23-ąją vietą. „Nikė“ žaidė ne visos sudėties - į Druskininkus važiaavo tik 5 žaidėjai, o komandoje galėjo būti 8 žmonės.

Anykščių valdžios krizė: visi taškai nesudėlioti

Gruodžio 22-ąją per Anykščių rajono tarybos posėdį laikinuoju savivaldybės administracijos direktoriumi turėtų būti paskirtas Bendrojo ir ūkio skyriaus vedėjas Audronius Gališanka. Tiesa, dar neaišku, ar Veneta Veršulytė tikrai trauksis iš direktorės pareigų.

Vidmantas ŠMIGELSKAS
vidmantas.s@anyksta.lt

Gruodžio 22-ąją per Anykščių rajono tarybos posėdį laikinuoju Anykščių savivaldybės administracijos direktoriumi turėtų būti paskirtas administracijos Bendrojo ir ūkio skyriaus vedėjas Audronius Gališanka. Tame pačiame posėdyje rajono Taryba turėtų patvirtinti dabartinės administracijos direktorės Venetos Veršulytės ir jos pavaduotojo Sauliaus Rasalo atsistatydinimo pareiškimus. Tiesa, neatmetamas variantas, jog direktorė savo pareiškimą išėiti iš darbo dar atsiims.

4 psl.

Teresės Mikeliūnaitės kultūros premijos laureatė gavo... malką

Šeštadienio vakarą Anykščių koplyčioje – Pasaulio anykštėnų kūrybos centre Anykščių rajono meras Kęstutis Tubis ir vicemeras Sigutis Obelevičius už nuopelnus Anykščių kultūrai 2016 metų Teresės Mikeliūnaitės kultūros premiją įteikė Anykščių Jono Biliūno gimnazijos bibliotekininkei, gimnazijos „Kino klubo“ vadovei Renatai Miškinieni.

Teresės Mikeliūnaitės kultūros premiją Renatai Miškinieni teikia Anykščių rajono meras Kęstutis Tubis.

Rašytojas Rimantas Vanagas į vakarą atsinešė 2001 metų laikraščio „Anykšta“ puslapį, kuriame rašoma, kad Renata Miškinienė mokyklos biblioteką pavertė savotišku kultūros centru.

4 psl.

Rajone daugėja sergančių tuberkulioze

Anykščių rajone sparčiai daugėja sergančių tuberkulioze. Kaip kovoti su šios ligos plitimu, praėjusią savaitę tartasi savivaldybėje.

„Seniūnų ir rajono gyventojų buvau informuotas apie rajone tvyrančias slogias nuotaikas. Užsikrėtusių tuberkulioze daugėja, jų gydymas ar net prašymas pasitikrinti kartais tampa tiesiog neįmanomas dėl jų pasirinkto gyvenimo būdo. Nepaisant šių trukdžių, dėsniu visus pastangas, kad problema būtų sprendžiama nedelsiant: rajono biudžete bus numatytos papildomos lėšos nedraustų rajono gyventojų, galimai ar jau sergančių tuberkulioze, apžiūrai ir gydymui. Tai – būtinos priemonės, kurios padės ne tik sergantiems, bet ir sveikiems rajono gyventojams“, – sakė meras K. Tubis.

Kitais metais planuojamas įsteigti pacientų, sergančių tuberkulioze, gydymo tęsimą ambulatorinėmis sąlygomis organizuojantį kabinetą. Anykščių pirminės sveikatos priežiūros centras vykdys projektą, skirtą nedraustų rizikos asmenų apžiūrai ir transportavimui, Anykščių ligoninė atliks nedraustų rizikos asmenų rentgeno nuotraukas su gydytojo radiologo konsultacija. Numatoma seniūnams, kurie rūpinasi kaimuose gyvenančiais sergančiais ar galimai užsikrėtusiais tuberkulioze asmenimis, skirti kompensacijas kurui. Taip pat planuojama įsigyti apsaugos

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

Savivaldybės gydytoja Vaiva Daugelavičienė sakė, kad Anykščių mieste tuberkuliozė nustatyta keturiems asmenims.

priemonių asmenims, kurie kontaktuoja su sergančiais ar galimai užsikrėtusiais tuberkulioze.

Šiais metais Anykščių rajone nustatytas 21 tuberkuliozės atvejis (2015 m. – 20, 2013-2014 m. –

8, 2012 m. – 9 atvejai).

Daugiausia sergančiųjų šia liga nustatyta Troškūnų bei Kavarsko seniūnijose – po penkis. Du sirgusieji tuberkulioze Troškūnų seniūnijoje šiemet mirė.

Anykščiuose automobilis partrenkė pėsčiąjį

Vidmantas ŠMIGELSKAS
vidmantas.s@anyksta.lt

Penktadienį lengvasis automobilis nutrenkė Anykščiuose, J. Biliūno gatvėje ties „Iki“ parduotuve, ne pėsčiųjų perėjoje bandžiusi pereiti 57 metų vyrą. Nukentėjusysis išvežtas į ligoninę. Jam nustatytas lengvas girtumo laipsnis. Įvykis fiksuotas tamsiu paros metu, 17 val. 52 min.

Anykščių rajono policijos komisariato Viešosios tvarkos ir eismo priežiūros poskyrio viršininkas Rimvydas Versinskas „Anykštai“ sakė, kad pėsčiųjų „auklėjimui“ policija skiria ypatingą dėmesį, tačiau šie vis tiek elgiasi neatsargiai.

„Rašytojų krašte pėstieji vaikšto aukštai iškėlę galvas, mintyse skaito „Anykščių šilelį“, o ne į gatvę žiūri“, – ironizavo pareigūnas. Pasak R. Versinsko, ir pėsčiųjų perėjoje

trūksta pėsčiųjų atidumo, jie dažnai neįvertina, ar jiems staiga išėjus į perėją vairuotojas spės sustabdyti transporto priemonę. R. Versinskas kaip problemiškausias išskyrė pėsčiųjų perėjas prie buvusio knygyno bei prie „Cestos“ parduotuvės.

Anykščių policijos pareigūnai šiais metais nubaudė 240 Kelių eismo taisykles pažeidusių pėsčiųjų. Jiems skirtos baudos nuo simbolinių 2 iki 40 eurų.

Mokė, kaip daryti raižinius

Raimondas GUOBIS

Svėdasų bibliotekos meno galerijoje su svėdasieškiais susitiko dailininkė Loreta Uzdraitė. Ši menininkė apipavidalina knygas – prieš porą metų ji išleido lino raižiniais iliustruotą poeto Antano Baranausko „Anykščių šilelį“.

Susitikime daugiausia ir buvo kalbama apie lino raižinius.

Smalsių ir kruopščių Loretos Uzdraitės mokinių tą vakarą buvo daug, greitai juos sužavėjo lino menas...

Anykščiuose gimusi dailininkė trumpai papasakojo apie savo gyvenimą bei kūrybą, apie mielą knygų apipavidalinimą, apie siekį, kad skaitytojas, atsivertęs knygą, pasijustų tarsi į rūmus įeidamas.

Juk tikriausia sėkmė – dailininko Juozo Kamarausko kūrybos, Lietuvos karių didžiausių mūšių albumai, mažesnės knygos, bet mieliausia jai knyga – Antano Baranausko „Anykščių šilelį“. Didelio formato, reprezentacinė knyga papuošta įstabiomis lino raižinių iliustracijomis. Tad susitikime svarbiausia tapo lino raižinių tema, dar ir todėl, kad Svėdasų meno galerijos salėje jau senokai džiugina ir dar iki pat Naujųjų metų džiugins L. Uzdraitės lino raižinių paroda „Fragmentai“.

Pasak kūrėjos, suskurti šį ciklą paskatino viešnagė Romoje, kur menininkė ypač sužavėjo romantiškos architektūros statiniai, jų ornamentika, dekoras, nepakartojamo grožio ažūrai. Ciklas „Fragmentai“ sukurtas pernai labai greitai, pagavus įkvėpimui, žavi kukliu tikslumu, raudonai baltais ornamentais, primenančiais senovės nėrinį, kuriame susipina krikščioniški ir mitologiniai simboliai.

Dailininkė mielai pasidalijo lino

raižinių kūrimo paslaptimis. L. Uzdraitė pasakojo, kaip kuriami lino raižiniai – iš pradžių iki smulkmenos apgalvojamas vaizdas, tuomet jis aštriu peiliuku išraižomas linoleumo gabalėlyje, o iš taip pagamintų formų dirbtuvėje staklėmis daromi atspaudai.

Svėdasieškiai susitikime galėjo pasimokyti šios technikos, tik jie tai darė gerokai primityviau – voleliu dažais padengdavo formą, po to ant jos dėdavo baltą popieriaus lapelį ir, šaukštais trindami paviršius, atspausdavo dailių vaizdelį.

Lino raižiniai – formos, iš kurių ir spaudžiami mieli paveikslėliai

Autoriaus nuotr.

Teresės Mikeliūnaitės kultūros premijos laureatė gavo... malką

Premijos teikimo vakare Renatę Miškinienę (antra iš dešinės) apsupo buvę jos mokiniai, dabar studentai.

Autoriaus nuotr.

(Atkelta iš 1 p.)

Kaune gimusi Vilniaus valstybinio universiteto auklėtinė nuo 1998–ųjų dirba gimnazijos bibliotekoje ir šešeri metai vadovauja gimnazijos „Kino klubui“, buriančiam dvi dešimtis kūrybingo jaunimo.

Premijos teikimo vakaras prasidėjo nuotaikingu gimnazistų filmu apie Anykščius. R. Miškinienė, beje, aistringa kino mylėtoja, jaunystėje šokusi išraiškos šokio kolektyve „Sonata“, vakaro metu buvo ne kartą pavadinta „kinšči-

ku“ Motina. Ji su savo buvusiais ir dabartiniais mokiniais pasakojo apie įgyvendintus projektus, sujungusius kiną ir šiuolaikinį šokį.

„Viskas prasidėjo nuo edukacinio kino projekto, kuriame dalyvavo mūsų gimnazija. Po savaitės, praleistos kino kūrimo dirbtuvėse su profesionaliais kino kūrėjais, kūrybinė mokinių komanda sukūrė savo pirmąjį filmą „Kelias į muziką“, - prisiminė klubo vadovė. – Mokiniai nebenorėjo skirstytis“. Pasak R. Miškinienės, nepaisant amžiaus ir klasių skirtumų, jauni-

mas užsikrėtė kinu, o vėliau ir šokiui. „Klubiečiai“ kino žinias gilino „Čiobreliai“ kino studijoje, kino dirbtuvėse Vilniuje, vyko susitikimai su garsiais režisieriais Gyčiu Lukšu, Algimantu Puipa, kino dailininku Augiu Kepežinsku ir daugybe kitų kino profesionalų.

Biliūniečiai su filmais dalyvavo mokinių kino festivaliuose „REC“, „TAVM“, Anykščiuose vykstančiuose tarptautiniuose filmų festivaliuose „EDOX“. „Kasmet juose pristatome po naują kūrybinį projektą, tuo nustebindami organiza-

torius, - pastebėjo R. Miškinienė. – Šiomet birželio mėnesį Paryžiuje pristatėme vaidybinį filmą „Tiltas“, kuris gruodžio 28–ąją bus rodomas geriausių dokumentinių filmų festivalyje EDOX Anykščių koplyčioje“. Moksleiviško kino kūrėjai renkasi gimnazijos bibliotekoje, Anykščiams tapus Lietuvos kultūros sostine, jiems buvo patikėtas apleistas Anykščių knygynas, kurį jie pavertė „Kino knygynu“ ir ten smagiai ir kūrybingai leisdavo laiką. Klubo nariai geru oru renkasi prie upės, po miesto tiltu ir ten

gimsta nauji projektai. Per 2014 metų Miesto šventę „Kino Klubas“ parodė projektą, sujungusį garšą, vaizdą ir judesį „Laužant Tabu. Atspindžiai“.

Dalis klubo narių jau studentai. Jie su nostalgija prisiminė kartu su vadove praleistus metus, dėkojo už anuomet suteiktą galimybę ir laisvę kurti, nes ne vienas pasirinko su menu susijusias profesijas. Pasak R. Miškinienės, Lietuvos teatro ir muzikos akademijoje kino režisūrą studijuoja Paulius Stankevičius, Anglijoje kiną studijuoja Benita Kiliutė, Gediminas Vajega, Vilniaus dailės akademijoje skulptūrą studijuoja Gabrielė Vetkinaitė, video meną - Jokūbas Miškinis, kultūros politiką - Arijus Kulikauskas, Elena Ruikytė, Rimgailė Savickaitė. Dabartiniai klubo nariai savo vadovei dovanuoja... malką, kad kaitri būtų kūrybinė ugnis, o rašytojas Rimantas Vanagas pasiūlytą, kad jo mokytojai buvo labai geri, pastebėjo, kad laimingi vaikai, turintys tokią mokytoją.

Antano Baranausko ir Antano Vienuolio - Žukausko memorialinio muziejaus direktorius Antanas Verbickas, sveikindamas R. Miškinienę, kūrybingumu ir darbštumu ją prilygino šviesios atminties Muziejaus direktorei T. Mikeliūnaitei...

Anykščių valdžios krizė: visi taškai nesudėlioti

Anykščių rajono meras Kęstutis Tubis per valdžios krizę ypač džiaugėsi vicemero Sigučio Obelevičiaus palaikymu.

Jono JUNEVIČIAUS nuotr.

(Atkelta iš 1 p.)

Konservatoriai ėmėsi iniciatyvos išsaugoti Venetą Veršulytę

Penktadienį posėdžiavusi Anykščių konservatorių skyriaus taryba nusprendė, jog jų partija liks rajono Tarybos pozicijoje ir ėmėsi iniciatyvos įkalbėti V. Veršulytę nesitraukti iš administracijos direktorės pareigų. V. Veršulytė penktadienį buvo pakviesta į Anykščių konservatorių skyriaus tarybos posėdį. „Mums Venetos darbas buvo tinkamas. V. Veršulytei mes siūlome apsigalvoti ir, jei ji sutiks likti darbe, kreipsimės į merą“, - apie tai, jog ketina imtis taikdario vaidmens, „Anykštai“ penktadienį sakė S. Obelevičius.

Anykščių rajono meras Kęstutis Tubis šeštadienį kalbėjo, kad administracijos direktorei durų neužtrenkė. „Pirmiausiai direktorės turi būti žodis, direktorė turi eiti pas merą į

pasitarimus, kaip ir įstatymas numato, būti atskaitinga merui ir spręsti reikalus. Tada ir šnekėsime. Čia ne vaikų darželis. Reikia dirbant remtis įstatymais, o ne kažkokiais norais ir privačiais interesais. Jeigu konservatorių frakcija, kurią labai gerbiu, kurios vadovą vicemerą S. Obelevičių Lietuvos savivaldybių asociacija pripažino nusipelnusiu savivaldai, ją įkalbės – žiūrėsime. Aš matau, kad tą riterio vardą vicemerai pateisino ir ne kažkokiais užkulisiniais žaidimais užsiima, o dirba Anykščių žmonėms. Tuo džiaugiuosi ir didžiuojuosi. S. Obelevičius nė kiek, nė minutei nesudreifavo, jokių problemų per visą darbo laiką tarp mūsų nėra buvę. Ir jei jis prašys, įkalbinės direktorę, tada nagrinėsime“, - apie V. Veršulytės pasilikimo administracijos direktoriaus poste galimybes kalbėjo meras K. Tubis.

„Direktorė pasakė, kad pagalvos,

vienintelis dalykas, ką ji pasakė“, - pirmadienį „Anykštos“ paklausta, koks direktorės sprendimas, kalbėjo V. Veršulytė.

Pirmadienį administracijos direktorė ir jos pavaduotojas Saulius Rasalas sulaužė praėjusios savaitės „tradiciją“ neiti į bendrus pasitarimus pas merą. Tačiau meras K. Tubis pirmadienio rytą sakė, kad su direktore jis dar neaptarė jos tolesnio darbo savivaldybėje perspektyvų. „Laukiu savo pavaduotojo S. Obelevičiaus. Jis po pietų bus, pasikalbėsime“, - apie tai, jog su direktore kalbės tik po to, kai pasikalbės su vicemeru, „Anykštai“ aiškino meras.

Iki pirmadienio 16 valandos meras su direktore apie jos darbo perspektyvas vis dar nebuvo kalbėjęs. „Direktorė į mane nesikreipė. Jeigu kreiptųsi, mes nagrinėtume“, - ir baigiantis pirmadienio darbo dienai direktorės žingsnio vis tebelaukiantis sakė meras K. Tubis. „Kalbėtis galime ir vėliau. Nebūtina šiandien“, - direktorei laiko apsigalvoti davė meras.

Donaldas Vaičiūnas elgsis taip, kaip elgsis komanda

Priminsime, kad prieš savaitę, pirmadienį, pareiškimus išeiti iš darbo parašė liberalų deleguota Anykščių savivaldybės administracijos direktorė V. Veršulytė, jos pavaduotojas liberalas Saulius Rasalas bei mero patarėjas liberalas Kęstutis Indriūnas. O „darbietis“ mero patarėjas Donaldas Vaičiūnas, tuo metu viešėjęs Rumunijoje, telefonu pareiškė, kad jei iš darbo traukiasi komanda, tai trauksis ir jis. Jie kaltina merą K. Tubį autokratišku valdymu ir nesiskaitymu su komandos nuomone. Antradienį po

sėdžiavusi Anykščių liberalų partijos skyriaus taryba nusprendė rajono Taryboje pereiti į opoziciją. Rajono Taryboje yra šeši liberalų atstovai.

Meras K. Tubis, regis, nesvarsto, kad darbe galėtų likti S. Rasalas ir K. Indriūnas, pastarieji taip pat atrodo, jog nedvejoja dėl savo pasiryžimo išeiti iš darbo. Tuo tarpu D. Vaičiūnas, grįžęs iš Rumunijos, nepuolė rašyti pareiškimo – jis šią savaitę dar atostogauja ir gali sau leisti stebėti, kaip klostysis įvykiai. „Anykštai“ D. Vaičiūnas dėstė, kad jis sprendimą trauktis iš darbo priėmė kaip komandos narys ir laikysis kartu su komanda. Tačiau jis neatmetė galimybės neraišyti pareiškimo išeiti iš darbo, jei iš savo pareigų nesitrauks savivaldybės administracijos direktorė V. Veršulytė.

Socdemai gali pereiti į poziciją

Penktadienio vakarą posėdžiavo ir LSDP Anykščių skyriaus taryba. LSDP iki liberalų pasitraukimo į opoziciją buvo vienintelis rajono Taryboje valdančiąjai daugumai oponuojanti jėga. Po liberalų konflikto su meru socdemai ėmė svarstyti, ar jiems neverta pereiti į poziciją. Penktadienį LSDP skyriaus taryba sprendimo pereiti į poziciją nepriėmė, tačiau, pasak skyriaus pirmininko Dainiaus Žiogelio, socdemai neuždaro kelių deryboms su rajono meru K. Tubiu.

„Visi variantai yra galimi - čia jau derybų reikalas. Rinksimės geriausią variantą, žiūrėsime, kokie pasiūlymai ir, manau, pasirinksimė stipriausius partnerius“, - „Anykštai“ sakė D. Žiogelis.

„Socdemų poziciją aš taip pat labai gerbiu. Jie priėmė sprendimą nau-

dingą rajonui, o ne intrigas rezga. Jie elgiasi korektiškai, gražiai ir solidžiai. Kol koalicija nepasirašyta iki galo, visi visko gali tikėtis, išskyrus Luką Pakeltį“, - apie tai, jog įmanoma plati valdančioji koalicija, teigė K. Tubis.

Šiomet naujo direktoriaus neturėsime

Kaip situacija besiklostytų, šiomet naujų savivaldybės administracijos vadovų neturėsime. Jei gruodžio 22-osios rajono Tarybos posėdyje iš darbo rajono Tarybos sprendimu bus atleisti administracijos direktorė ir jos pavaduotojas, nauji administracijos vadovai nebus renkami.

Laikinuoju administracijos direktoriumi, atsiradus savotiškam tarpvaldžiui, pagal rajono Tarybos reglamentą turėtų būti paskirtas arba Bendorjo ir ūkio skyriaus arba Teisės, personalo ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjas. Bendorjo ir ūkio skyriaus vedėjas A. Gališanka „Anykštai“ sakė, kad su juo dėl laikino vadovavimo administracijai yra kalbėta ir jis sutikęs.

A. Gališanka laikomas ir realiausiu pretendentu į nuolatinio savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas.

Milžiniškas susidomėjimas valdžios krize

Per Anykščių rajono valdžios krizės savaitę nuo praėjusio pirmadienio iki šio pirmadienio portale anyksta.lt paskelbėme 20 publikacijų apie situaciją rajono valdžioje.

Po šioms publikacijomis bendras komentarų skaičius per savaitę – 912. Pats skaitomiausias tekstas buvo pirmasis pranešimas apie valdžios krizę „Iš darbo traukiasi visa mero Kęstutis Tubio komanda“ – iki šio pirmadienio 15 valandos jį perskaitė 5 466 asmenys.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Atokų kaimą garsina muziejus

Jonas JUNEVIČIUS
jonas.j@anyksta.lt

Garsas apie mažą, atokų netoli kelio Anykščiai – Viešintos įsikūrusį Andrioniškio seniūnijos kaimelį Giežionėles sklinda toli. Spaudos draudimo metais čia susibėgdavo knygnešių keliai, čia gyveno lietuviybės puoselėtojų Stanislovo ir Liudvikos Didžiulių šeima. Ant kalvelės tebestovi apie 1820–1850 metus statytas namas, svirnas, dabar – Didžiulių šeimos memorialinis muziejus. Nors kaime nėra nė dešimties gyventojų, jo žymiausia sodybą per metus aplanko apie 800 Lietuvos istorija ir kultūra besidominčių žmonių.

Domicelės Petniūnaitės likimo smūgiai nepalaužė, jos veidas giedras ir šviesus...

Gyventojų skaičius beveik nesikeičia

Pasak Andrioniškio seniūnės Laimos Repečkienės, kaime registruoti 7 gyventojai. „Tiek ir gyvena“, – šypteli seniūnė, pastebėdama, kad ne visada išvykėliai į užsienį ar didmiesčius išsiregistruoja. Įdomu ir tai, kad 1923–aisiais ir 2011 – aisiais metais kaime gyveno tiek pat – 12 žmonių. 1923 metais tie 12, matyt, spietėsi vienintelėje L. ir S. Didžiulių sodyboje, o šiandieną tie 7, išskyrus muziejų, gyvena pasklidę trijose trobose.

Muziejų prižiūrinti A. Baranausko ir A. Vienuolio – Žukausko memorialinio muziejaus darbuotoja Jūratė

Pačinskienė gyvena gal už 50 metrų nuo Giežionėlių kaimo ribos. Pasak jos, Didžiulių žemės ribojosi su jos senelio žeme ir seneliui net nebūtų prisapnavę, kad jo anūkė taps Didžiulių trobos muziejaus šeimininke. Moteris palydi į muziejų. Jame šalta, žiemiškai drėgna, tačiau įžiebus elektrą galima apžiūrėti ekspoziciją ir išlikusias autentiškas garsios šeimos relikvijas. Šimtmečio senumo pianinas, pačios L. Didžiulienės nerta staltiesė, kaminas – rūkykla ir nagingo staliaus sumeistrauta spinta... Už jos – talpi draudžiamos lietuviškos spaudos slėptuvė, kurios aptikti taip ir nepavyko carinės Rusijos žandarams...

Pirmosios lietuviškos beletristės gy-

Jūratė Pačinskienė atostogauja, tačiau mielai sutiko įleisti į Giežionėlių muziejų.

venimo credo nusako jos pačios žodžiai: „Džiaugiuos, kuomet galiu nors vienam žmogui ašaras nušluostyti! Tai nedaug, tai kaip lašas mariose... Bet jei kiekvienas iš mūsų nušluostytų ašaras nors vienam varguoliui – tai jau būtų daug lengviau gyventi...“. Reikia, kad šiuos žodžius, išrašytus ir ant antkapinio paminklo gretimame kaimo Padvarkinkų kapinėse, išgirstų ir perprastų kuo daugiau žmonių. Dėl to pasistengė rašytojai ir buvę mūsų rajono laikraščio žurnalistas Milda ir Vygandas Račkaičiai, išleidę L. Didžiulienės raštų dvi toms ir biografinę knygą „Kaip lašas mariose...“ M. ir V. Račkaičiai, J. Pačinskienė artimai bendrauja su gausiais L. ir S. Didžiulių palikuonimis, dažnai apsilankančiais Giežionėlėse. Beje, Anykščių L. ir S. Didžiulių viešoji biblioteka turi vienintelę išlikusią L. Didžiulienės receptų knygą „Lietuvos gospadinė arba pamokinimai kaip prigulinti suvartoti Dievo dovanas“. Šiomet minimos 160-osios L. Didžiulienės gimimo metinės.

Mirus Giežionėlėse gyvenusiam sūnui Vytautui Didžiuliui, sodybą paveldėtojai perdavė „Kalnapilio“ kolūkiui, tačiau namai buvo apleisti. Tik kitų, dar gyvų, Didžiulių vaikų dėka apie 1964–uosius jį pavyko restauruoti ir 1968–aisiais atidaryti muziejų, kuris tapo Anykščių muziejaus padaliniu. Sunkiai sekėsi muziejui surasti darbuotoją, kol 1970 – aisiais muziejaus prižiūrėtoja dvidešimčiai metų tapo Domicelė Petniūnaitė, tebegyvenanti visai šalia muziejaus. Pas ją ir palydėjo J. Pačinskienė.

Muziejaus patriarchė ir gyvena muziejuje

Pasitiko pažįstama miela žilagalvė moteris, ne kartą ir man atvėrusi duris į Didžiulių pasaulį. Kilusi iš Pagojės kaimo, gyvenusi Meldaikių kaime netoli Viešintų, Panevėžyje, o 1970 –aisiais pradėjusi dirbti muziejuje ir viename jo kambariuke apsigyvenusi. „Muziejuje prieš tai buvęs gaisras, tai išdegusi siena nuo lauko tik lentom buvo užkalta, prisimena moteris. – Aš šito nežinojau.

Nerijus Galvonas kuriasi kaime, nors dirba sostinėje.

Žiemomis būdavo beprotiškai šalta, nes pakurta krosnis daugiau šildė tik muziejaus kambarius, o mano kambarėlyje daryti kokį nors apšildymą neleido. Pradžia buvo sunki, nes apie Didžiulius ne ką nežinojau“. Tik vėliau susidraugavusi su Didžiulių palikuonimis, ypač su Panevėžyje gyvenančia Irena Aldona Jurevičienė, ji drąsiai ir kitus vedė į Didžiulių šeimos pasaulį.

D. Petniūnaitei, kaip ir Didžiuliams, gyvenimas negailėjo skaudžių išbandymų. Moteris prisiminė savo meilę vyrą Bronislovą, su kuriuo šeimą sukūrė prieš pat karą, o pirmaisiais pokario metais liko viena su 9 mėnesių sūnum. Pati pėsčia ėjo į Panevėžį vyro vaduot iš į savo armiją paėmusių rusų. Jis pabėgo, tačiau netrukus žuvo su Lietuvos partizanais. 1972–aisiais likimas pasiglemžė ir sūnų, palikusį dvi anūkes. Teko marčiai padėti jas auginti. Tačiau dabar, senatvėje, jomis atsidžiaugti negali, nes kaip viena be jų rūpesčio ir pagalbos pragyventų? Beje, Lina dirba Anykščių muziejuje.

Prieš pat Didžiulių muziejų stūksojo kolūkio fermos, Lietuvai atgavus nepriklausomybę jos buvo nugriautos, o viename mūriniame kampelyje tuometinis rajono vadovas Algimantas Dačiulis leido įsikurti D. Petniūnaitei. Šiandien namelis neatpažįstamas, vasaromis – šeimininkės mėgstamomis gėlėmis pasidabinęs...

Įsikūrė už Norvegijoje uždirbtus pinigus

Šalia memorialinės sodybos, kitoje keliuko pusėje, gyvena kaimo senbuvė Marijona Pumputienė su sūnum Andriumi, o šalia ir sūnėnas Nerijus Galvonas su šeima. Šeštadienį prieš pietus ši šeima mėgavosi buvimu kartu. Šeimos galva dirba Vilniuje „Paroc“ gamykloje, Vakarė lanko Anykščių „Eglutės“ darželį, o Erika mokosi Viešintų pagrindinėje mokykloje.

„Čia buvo tik vagonėlis. Įsikūrėme prieš 6 metus tetos Marijonos žemėje už Norvegijoje uždirbtus pinigus“, – sakė Anykščiuose gimęs vyras, pastebėdamas, kad bandė gyventi ir su tėvais, ir su uošviais, tačiau geriausia jaunai šeimai gyventi nepriklausomai. – Daugiau kaip 5 metus N. Galvonas dirbo Osle, statybose, tad ir sau namelį stato ir įrenginėja pats. Viduje – šilta ir jauku, tačiau iki apdailos darbų pabaigos dar toli, riboja finansinės galimybės. Aurelija ne tik augina vaikus, tačiau dar ir studijuoja socialinius mokslus.

Pasak N. Galvono, beje, amžinybėn išėjusio politiko, verslininko Vytauto Galvono giminaičio, Vilniuje jis uždirba tiek, kad gali pragyventi, o arčiau geriau apmokamą darbą susirasti beveik neįmanoma. „Siūlo minimumą, tačiau jeigu uždirčiau apie 300 eurų, dirbti nebeapsimoka. Tuomet geriau gyventi iš pašalpų“, – sakė N. Galvonas.

Giežionėlių kaimo akcentas - ant kalvelės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių sodyba - memorialinis muziejus. Autoriaus nuotr.

tautos balsas

Politinė audra vandens stiklinėje

(Vidmantas ŠMIGELSKAS, „Rievės“, „Anykšta“ 2016-12-10)

Šiaip ramų ir niūroką Advento laikotarpį papildė sensacija iš rajono valdžios rezidencijos – savivaldybės rūmų. Traukiasi liberalai! Man, kaip piliečiui, nesuprantama jų pasitraukimo priežastis. Deklaruojama – „dėl autoritarinio mero valdymo“. Suprantama, tai nėra priežastis

tokiam demaršui.

Šie veiksmai rodo Luko Pakelčio ir jo grupuotės politinį nebrandumą. Koalicija prasideda nuo programinių nuostatų. Suprantu prieš dvejus metus ir liberalams, ir nepartiniam meroi galimai toji programa buvo priimtina. Dabar situacija iš esmės pasikeitė. Per Seimo rinkimus nepartinis rajono meras oficialiai palaikė „žaliųjų“ atstovę. Šiandien, kaip aš suprantu,

meras vykdys LŽVP ir LSDP Vyriausybės koalicinę programą. Dar anksčiau R. Karbauskis sakė, kad liberalai – nepageidaujami. E. Gentvilas „patūravojo“, kad vertybės skirtingos. Tai gal L. Pakelčiui nereikėjo lakstyti po partijas ir prašyti, kad niekas nepasidėtų su K. Tubiu? Iš šalies atrodo (dovanokite gerb. „Anykštos“ skaitytojai) piemeniška.

Liberalai galėjo gražiai poli-

tiškai pasitraukti. Peršasi mintis, kad dėl L. Pakelčio asmeninių ambicijų galėjo nukentėti rajono žmonės (nepriimtas biudžetas, įvestas tiesioginis valdymas). Tvirtai tikiu, kad to neįvyks. Valdžios krizė rajone nematau, bet liberalų Anykščių skyriuje gili ir rimta krizė. Kiek gali kainuoti pačiam L. Pakelčiui jo sukelta politinė „audra“ vandens stiklinėje, laikas parodys.

P.S. Jeigu neturi sveikatos, tu

nereikalingas nei partijai, nei jos vadovybei. Pas liberalus šiek tiek kitaip: jeigu tu neturi pinigų, tai tu nereikalingas partijos vadovybei ir partijai.

Romaldas GIŽINSKAS

Savo nuomonę išsakykite paskambinę į „Anykštą“ (8-381) 5-82-46.

vardadieniai

šiandien

Liucija Odilija Kastautas Eiviltė Otilija Kastytis

gruodžio 14 d.

Alfredas Fortunatas Tarvainas Kintvilė

gruodžio 15 d.

Justas Kristijonas Kristijona Nina Ona Gaudenis Gaudenė

gruodžio 16 d.

Albina Vygaudas Audronė Alina Alina Adas

mėnulis

gruodžio 13-15 pilnatis.

anekdotas

Odesoj Deribasovo gatvė atidare bordelį. Žydėlis nuėjo apsilankyti ir pasakoja įspūdžius:

– Nu, įėjau iš gatvės, o ten 2 durys, ant vienu „blondinės“, ant kitu „brunetės“.

Nu aš kur blondinės, ten vėl 2 durys: „aukštesnės“ ir „žemesnės“.

Nu aš kur aukštesnės. Ten vėl 2 durys: „storesnės“ ir „plonesnės“.

Nu aš kur storesnės. Ten vėl 2 durys: „mokamos“ ir „nemokamos“.

Nu aš kur nemokamos. Žiūriu, vėl gatvė stoviu...

oras

redaktorei nežinant

Gruodžio pradžioje startavusiose Anykščių rajono krepšinio pirmenybėse žaidžia ir „Anykščių liberalų“ krepšinio ekipa. „Svajonių komandoje“ kaunasi ir du rajono Tarybos nariai – Lukas Pakeltis bei Mindaugas Sargūnas. Pareiškė, kad rajono Taryboje traukiasi į opoziciją, krepšinio aikštelėje liberalai demonstruoja veržlumą ir nelinkę tenkintis autsaiderių vaidmeniu.

Liberalai moka ryžtingai įeiti ir išeiti iš aikštelės. Ar neatsitiks, kad vieną dieną dalis komandos nespairsitrauks iš aikštelės rungtynių metu kaip dabar vyksta savivaldybėje?

sprintas

Plaukimas. Kanadoje, Vinzoro mieste, vykstančiame pasaulio plaukimo čempionate, trumpajame 25 m baseine, anykštėnas Giedrius Titenis 50 m plaukime krūtine užėmė 24-ąją, 100 m krūtine – 16-ąją vietą. Kombinuotoje estafetėje, kur su Lietuvos komanda plaukė ir G. Titenis, mūsiškiai finišavo aštunti. Šis čempionatas ypač sėkmingas buvo Lietuvos rinkinės nariui Simonui Biliui, kuris tapo pasaulio čempionu 100 m laisvu stiliumi rungtyje, o perpus trumpesnėje distancijoje iškovojo bronzos medalį.

Krepšinis I. Savaitgalį įvyko antrasis Anykščių rajono krepšinio pirmenybių turas.

Antrojo turo rezultatai: „Liberalai“ (I. Bartaševičius 19, K. Pakeltis 11, D. Šablevičius 8) – „Kavarskas“ (T. Laurinavičius 22, A. Pauliukevičius 12) 49:48; „Švietimas“ (J. Gobužas 19, P. Leonavičius 17, S. Živatkauskas 16) – „Patriotai“ (V. Žalatkovas 14, M. Gražys 12) 74:53; „Policija“ (M. Taleišis 17, G. Rudokas 12, A. Stasiūnas 11) – „Taifūnas“ (T. Jodelis 41, J. Misūnas 12, E. Sriubas 11) 62:84; „Troškūnai“ (V. Paleckas 15, D. Kadžionis 14, T. Urbo-

nas 13) – „Cosmos“ (G. Šniaukštas 22, G. Žiukas, J. Banys ir J. Žvirblis po 10) 67:63;

KKSC (D. Radžiūnas 13, I. Raščius, B. Pociūnas ir L. Čerškus po 13) – „Energetinė statyba“ (A. Andrijauskas 46, D. Juknevičius 18) 66:68. Sužaidus du turus pirmąją dar pralaimėjimų nepatyrusios „Liberalų“ ir „Švietimo“ komandos.

Futbolas. Gruodžio 9 dieną Utenoje įvyko zoninės futbolo 5x5 finalinės varžybos.

Anykščių rajonui atstovavo A. Baranausko pagrindinės mokyklos mokiniai. Anykštėnams teko varžytis su Utenos ir Zarasų moksleiviais. Burtai nulėmė, kad pirmąjį mačą baranauskiečiai žaidė su aikštės šeimininkų komanda, kuriai pralaimėjo 1:4. O Zarasų komandą anykštėnai įveikė 4:0 ir užėmė antrąją vietą.

Krepšinis II. Šeštadienį, gruodžio 10 dieną, Ukmergėje vyko Kalėdinis krepšinio turnyras.

Jame rungėsi Anykščių KKSC 2005-06 metų gimusių berniukų komanda bei ekipos iš Ukmergės. Anykštėnai turnyre užėmė antrąją vietą. Naudingiausiu Anykščių ekipos žaidėju buvo pripažintas Simas Bagačius.

Prieš rinkimus žadėtąjį veržlumą demonstruoja krepšinio aikštelėje

UAB „Anykščių vandenys“ atlieka šias paslaugas:

- nuotekų ištraukimas iš nuotekų surinkimo šulinių
- lauko tualetų išsiurbimas ir išplovimas
- nuotekų tinklo išplovimas
- drenažo tinklo išplovimas

Informacija suteikiama

tel. (8-650) 16057.

Laikraščio „Anykšta“ ir žurnalo „Aukštaitiškas formatas“

prenumeratos kainos 2017 metams

	3 mėn.	6 mėn.	12 mėn.
	EUR	EUR	EUR
Paštų skyriuose:			
„Anykšta“	18.00	36.00	64.00 (72.00)
„Anykšta“ 1 ir 2 gr. neįgaliesiems ir pensininkams	15.00	30.00	57.00
„Anykšta“ šeštadieniais	12.00	24.00	40.00

Skliausteliuose pateikiamos prenumeratos kainos įmonėms.

	4 numeriai
	EUR
„Aukštaitiškas formatas“	8.00

Žurnalą „Aukštaitiškas formatas“ gaus prenumeratoriai, užsisakę visos savaitės „Anykštą“ ne trumpesniai kaip 6 mėnesių laikotarpiui.

Preneruokite „Anykštos“ redakcijoje (Vilniaus g. 29), pašto skyriuose, „PayPost“ kioskuose, www.anyksta.lt ir www.prenumerata.lt. Prenumeratą priima „Spaudos kelio“ spaudos išnešiotojas. Tel. (8-682) 39810. Tel. pasiteirauti (8-381) 5-94-58.

Atsiimant „Žiburio“, „Pušyno“, „Janydžių“, Gedimino g. 32 parduotuvėse arba „Anykštos“ redakcijoje (Vilniaus g. 29, Anykščiai)

„Anykšta“	15.00	25.00	45.00
„Anykšta“ 1 ir 2 gr. neįgaliesiems ir pensininkams	12.00	20.00	35.00
„Anykšta“ šeštadieniais	9.00	16.00	25.00

Elektroninės „Anykštos“ kaina (PDF formatu)

	8.69	17.38	34.75
--	------	-------	-------

Kiti prizai:

„Fiskars“ firmos sekatorius, peilių rinkinys, sodininko pjūklas, žirklys žuviai, pjūklelis šakoms. Šiuos prizus įsteigė A. Šimkaus firma – oficialus Mocevičiaus firmos „Ginalas“ atstovas Anykščiuose.

„Anykštos“ prenumeratoriams atiteks ir Anykščių rajono vartotojų kooperatyvo prizai – penki 20 eurų čekiai apsipirkti Anykščių „Senukų“ parduotuvėse bei penki 10 eurų čekiai pirkiniams „Dovanų“ parduotuvėje.

Taip pat prenumeratoriai gaus 10 spalvotų ir šiltų „D“ letters“ šalikų, pagamintų UAB „2D Pack“.

„Anykštos“ prenumeratos kvitų kopijas siųskite į „Anykštos“ redakciją (Vilniaus g. 29, 29145 Anykščiai). Ant kvito užrašykite savo vardą, pavardę ir adresą. Loterijoje dalyvauja prenumeratoriai, „Anykštą“ užsisakę ne trumpesniai kaip 6 mėnesių laikotarpiui.

Prenumeratorių laukia prizai!

Pagrindinis prenumeratos prizas -

benzopjūklas „Stihl“ MS 170.